

Συμπληρωματικό υλικό 18^{ου} μαθήματος

Λεξιλόγιο

ευρήκω<ευρίσκω= βρίσκω, εύρα (αόρ.)

ευρί(γ)ομαι, ευρισκούμαι= 1. βρίσκομαι 2.τυχαίνει να είμαι, ευρέθη (αόρ.)

πίνω= πίνω, έπα (αόρ.)

ποτισκούμαι= πίνομαι (μόνο ενεστώτας)

εβγαίνω, εβγώνω= 1. βγαίνω, εξέρχομαι 2.ανατέλλω 3. λήγω 4. φθάνω, εξέβα/εξέβα (αόρ.)

τρανύνω<τρανύνω=1. μεγαλώνω, αυξάνομαι 2.μεγαλοπιάνομαι, ετράννυα=αόριστος

η βραδὴν<το βράδυ= το βράδυ, πληθ. τα βραδάντας (εδώ) και τα βραδάς

σ'κούμαι= σηκώνομαι, ετοιμάζομαι για αναχώρηση, εσ'κώθα (αόρ.)

το παχτῶσις(ιν)<bahchich (περσ.)= φιλοδώρημα

χαίρουμαι= χαίρομαι, εχάρα (αόρ.)

η χαμαιλέτε<χαμαί+αλέτης=ο μύλος, τα χαμαιλέτας (πληθ. αρ.)

χάνω= 1. χάνω 2. πετάω (απορρίμματα) 3.αφήνω κατά μέρος, εχάσα (αόρ.)

χάμαι= χάνομαι, εχάθα (παθ. Αόρ.)

η οκά<oka, (τουρκ.)= μονάδα μέτρησης βάρους (1282 γραμμ.), τα οκάδες/τα οκάδας (πληθ.)

Σουχτορμέτες, Σουχτορμέτ'σσα<Σουχτορμίν και Σιχτορμίν= ο καταγόμενος/η καταγόμενη από το χωριό Σουχτορμίν (περιφέρεια Αργυρούπολης). Σύμφωνα με το terra-rontus.blogspot.com οι περισσότεροι κάτοικοι του χωριού μετά την ανταλλαγή των πληθυσμών εγκαταστάθηκαν στον Μαυρότοπο Δράμας

Ασκήσεις

1)Στις παρακάτω προτάσεις να αναγνωρίσετε τις αντωνυμίες:

- α) Εσύ εθάρρεσες η παντρεία γολά έν'.
- β) Κούξον ατον, ας έρται εείνος πα μετ' εμάς.
- γ) Το κάστανον εξέβεν ας σο τζέπλιν εθε κι εκλώστεν είπεν: «φτου κι απόθεν εξέβα»
- δ) Οι Τουρκάντ' έκαψαν τ' οσπίτα 'μουν κι εποίκανε μας μουατζίρηδες.
- ε) Οντες 'κι θέλω να φιλώ 'σεν, ρωτώ μέρ' έν' το μάγ'λο σ'.
- στ) Εμέν κι εσέν' π' εχώριζαν, ψωμίν να μη χορτάζ'νε, κάθαν βραδην 'ς σ' οσπίτ'ν ατουν λείψανον να μονάζ'νε.
- ζ) «-Αν κρούγω και σκοτώνω σε, θα λέγ'νε με έν' φονέας,
'κι κρούγω, 'κι σκοτώνω σεν, θα λέγ'νε μ' εφοβέθεν,
καλλίον 'κι σκοτώνω σε κι ας λέγ'νε μ' εφοβέθεν».
- η) Ας ατείντς 'κι χωρίεται.

2) Να αντικαταστήσετε το υπογραμμισμένο ουσιαστικό με την κατάλληλη αντωνυμία:

- α) Επαρ' τη γαρή σ' κι ελάτε 'ς σ' εμέτερα.
- β) Πέει τοι εργάτας ας έρχουνταν τρώγ'νε.
- γ) Τον Παύλον πα θα λαλείς 'ς σην χαράν;
- δ) Η πεθερά εταζουρλάεψεν την νύφεν.
- ε) Ο Τούρκον εντώκεν τα παιδιά.
- στ) Θέκον το ψωμίν απάν' 'ς σο τραπέζ'.
- ζ) Η γραία εχάτεψεν τοι γαρήδες ας σο κρενίν.